

קורס ACI מס' 8: מוות, עולמות של קיום והקץ למוות

שלב שני בלימודי ה-Abhidharma

על-פי שיעוריו של ג'שה מייקל רואק'

תרגום, עריכה והגשה

לאמה דבורה-הלה

כוכב יאיר, דצמבר 2006

שיעור 8

(מנדלה)

(מקלט)

עידנים על גבי עידנים

אז זה שיעור מספר 8.

אם קודם דיברנו על מבנה העולם, וזה יש לו שימוש "פרקטי", במרכאות, כשאנחנו עושים את המנדלה, אז עכשיו אנחנו נדבר על ההיסטוריה של העולם. קודם היה גיאוגרפיה, עכשיו שיעור היסטוריה, על פי האבהידהרמה קושה. אתם לא תקבלו הרבה שיעורים כאלה כי זה חומר שלא תמיד מלמדים אותו.

האבהידהרמה קושה, כמו שהיא מדברת [על] מימדים, החל מחלקיקים תת אטומים, ועד לערפיליות וגלקסיות שקצת נגענו בזה - גם מדובר שמה על פרקי זמן החל מחלקיקי שנייה ופחות מזה, וכלה בעידנים עידנים.

אז עכשיו נדבר על העידנים, וזה ייתן לנו קצת פרספקטיבה איפה אנחנו נמצאים ומה גורלנו.

אז עידן בטיבטית, אמרו

བློ་ལྷན་པ་

Kalpa

אז זה עידן.

ונדבר עכשיו על כמה סוגים של עידנים שמתוארים. כשאנחנו אומרים: "אלה בגיהנום חיים עידנים", אז כל מי שקרא אבידהרמהקושה יגיד: "רגע, [על] איזה עידן את מדברת?" כי הם שונים. הם כולם ארוכים עד אין קץ, אבל אחרים.

1. עידן ההרס

אז הסוג הראשון שנדבר עליו נקרא:

འཇིག་པ་འཇིག་བློ་ལྷན་པ་

Jikpay Kalpa

אז אתם זוכרים, המילה **Jik** היתה לנו בתחילת השיעור הקודם. הכינוי לעולם בטיבטית היה **Jik Ten**, בסיס שנחרב, בסיס שנהרס.

אז **Jik** זה להרוס, או להחריב.

אז **Jikpay Kalpa** זה עידן ההרס.

כיצד נהרס עולם

זה העידן שבו העולם נהרס. אנחנו נתחיל מזה, איך נהרס העולם? יש תיאור מפורט איך זה קורה. וקודם מזה שיש תיאור מפורט איך זה קורה, אז כתוב שם שהעולם ייהרס.

הציטוט מכתב המקור אומר:

།འཇིག་པའི་བསྐྱལ་བ་དུལ་བ་ཡི།

།སྲིད་པ་མིད་ནས་སྡོད་ཟད་པ།

*jikpay kelpa nyelwa yi
sipa me ne nu sepa*

jikpay kelpa – עידן ההרס

Nyelwa - גיהינום

Sipa - חיים

me - אין

Ne – החל מ-

Nu - העולם

Sepa - חדל

עידן ההרס מתחיל בנקודה בה לא נולדים יותר יצורים לעולם הגיהינום והוא נמשך עד לנקודה בה העולם החיצוני מגיע לקיצו.

אז תיארו את העולם עם כל צורות הקיום השונות שבו, ואמרנו שיש הרבה כאלה עולמות: גלקסיה קטנה, בינונית, גדולה וכל זה. אז בכל פלנטה, בכל גלקסיה יש את העולמות האלה. כשמתחיל העולם להיחרב, העולמות האלה בהדרגה מתחילים להתרוקן מיושביהם.

א. והדבר הראשון שקורה, זה שלא מגיעים יותר יצורים לגיהינום התחתון ביותר, ל- *Avich'i*. אז מה קורה למי שהגיעה הקארמה שלו להיוולד ב- *Avich'i*, [ש]זה הגיהינום הנורא ביותר? הוא הולך ל- *Avich'i* בעולם אחר, הוא לא חייב להיות באותה פלנטה.

באבהידהרמה קושה, שזה ראייה מסוימת של העולם, יש בכל פלנטה את כל צורות הקיום האלה. כל מה שאמרנו עם האוקיינוס והר מרו, זה פלנטה. אז שמה יש את כל המדורי הגיהינום ואת כל עולמות האלים.

עכשיו אנחנו מתארים את תהליך ההרס של עולם אחד. הם לא [נהרסים] כולם בו זמנית.

אז [כש]עולם אחד מתחיל להיחרס, הדבר הראשון שקורה, זה שמפסיקים יצורים להיוולד לתוך הגיהינום הגרוע ביותר שמה. אז השאלה לאן הם הולכים אלה שהגיע זמנם להיוולד לשמה. אז התשובה היא שהם הולכים ל- *Avich'i*, ל- *Nar Me* מה שקראנו בטיבטית, אבל בפלנטה אחרת. זה דבר ראשון.

ב. דבר שני שקורה במקביל: האנשים בדזמבו לינג - אתם זוכרים [את יבשת] דזמבו לינג? זו היבשת שבה גרים האנשים שהם כמונו, ובכל פלנטה מיושבת יש כזה דזמבו לינג. (לא כל הפלנטות מיושבות, אבל יש המון פלנטות מאוישות) - אז האנשים שבדזמבו לינג באותה תקופה, הם חיים בערך שמונים אלף שנה.

אנחנו עכשיו מונים ארבעה דברים שקורים בו זמנית כשנהרסת פלנטה. ומנינו שניים:

א. אחד ש- *Avich'i* מתרוקן מיושביו, מי שהיו שמה מסיימים את משמרתם ואחרים נולדים ב- *Avich'i* אחר.

ב. שתיים, בו זמנית, משך החיים של האנשים ביבשת דזמבו לינג של אותה פלנטה הוא שמונים אלף שנה.

ג. שלוש, עידן ההמשכיות (או ההמשך) מסתיים, שנתאר אותו עוד מעט.

ד. ומתחיל עידן ההרס. תהליך ההרס הוא עידן.

אז זה ארבעה דברים שקורים: מתחיל עידן ההרס, מסתיים עידן ההמשכיות, האנשים בדומכו לינג חיים שמונים אלף שנה, וה – *Avich'i* מתרוקן מיושבו.

זה מתחיל מלמטה:

- מדורי הגיהנום מתחילים להתרוקן מלמטה: קודם *Avich'i* ואחר כך הבאים אחריו
- אחר כך גם הפרטות ובעלי החיים: מי ששמה נגמרת לו הקארמה, ומי שצריך להגיע לשמה, הולך למקום אחר¹

אז לאט לאט הוא [העולם] מתרוקן ככה, מלמטה למעלה.

למה מלמטה למעלה? למה לא מעולם האלים שיתחיל להתרוקן? זו מחשבה שלי. כי תוחלת החיים שם [בגיהנום] כל כך ארוכה, אז זה צריך להתחיל משמה. בני אדם חיים הרבה פחות, שמונים אלף שנה זה כלום לעומת החיים שמה ב- *Avich'i*. וחוף מזה לא כולם חיים שמונים אלף שנה, רק האנשים בדומכו לינג.²

אז אחרי זה בעלי החיים והפרטות הולכים למקום אחר.

- מה קורה לבני אדם? בני אדם מתחילים להשיג את ה-*Samten* הראשון של עולם הצורה. בעולם הצורה היו ארבע רמות, קראנו להם בטיבטית *Samten[s]*.³ אז בני אדם מתחילים להיוולד לתוכם. הם יוצרים ריכוז, הם מתחילים לעשות מדיטציה היטב, ואז הם מגיעים לשם. ובהדרגה מתרוקנת האוכלוסיה של אנשים, והם הולכים לעולם הצורה.

זאת אומרת שהעולם האנושי מתרוקן באותה פלנטה. וזה קורה כמובן לאורך תקופה מאד ארוכה.

- ואחר כך כל עולם התשוקות מתרוקן, כולל עולם הצורה ועולם החסרי צורה. כל הדבר הזה מתרוקן. האנשים עוברים בהדרגה לסמטן הראשון, אחר כך גם הוא מתרוקן, אחר כך רק הסמטן השני וכך הלאה. ועד שכל היצורים באותה הפלנטה עוזבים אותה.

- כמה זמן כל התהליך הזה לוקח? זה לוקח **תשע עשרה עידנים בינוניים**.

2. עידן בינוני

אז אנחנו מדברים על עידן ההרס, שבתוכו יש תשע עשרה עידנים בינוניים, ואלה נקראים:

བར་ཀལཔ།

Bar Kalpa

אז *Bar Kalpa* זה עידן בינוני

ותשע עשרה כאלה מרכיבים עידן הרס.

זאת אומרת עידן ההרס הוא מאד ארוך. ובתוכו יש תשע עשרה עידני ביניים.

עכשיו יש תשע עשרה ואז בא אחד אחרון, עוד עידן [בינוני] שהוא מספר עשרים. ואז יש שואה והעולם נחרב. זה כבר אחרי שאין בו יותר יצורים, היצורים עברו לפלנטות אחרות.

¹ כלומר לאותו סוג עולם אבל בפלנטה אחרת.

² סיבה אפשרית נוספת: עידן ההרס מתחיל לקרות כאשר תוחלת החיים בעלייה, והמוסריות של האנשים משתפרת, כך שהעולמות התחתונים מתחילים להתדלדל ולהתרוקן מלמטה.

³ ראה שיעור מס' 2 בקורס זה.

באש או במים או ברוח...

יש כמה דרכים לעולם להיחרב, הוא יכול להיחרב על ידי:

- אש
- על ידי מים
- או על ידי רוח

התיאור הנפוץ ביותר זה איך הוא נחרב על ידי אש. האש של סיום העולם, האש של סיום העידן, זה נחשבת אש עצומה, זו האש שמסיימת את העולם. כשרוצים לתאר בספרות הבוהיסטית אש עצומה ואיומה, אומרים: "כמו האש של סיום העידן".

האש של סיום עידן

איזו מין אש זאת? אם העולם נחרב על ידי חום, השלבים הם ככה:

- הגשם פוסק והצמחיה מתיבשת.
- אחר כך השמש מתפצלת לשתי שמשות.
- וכתוצאה מזה הרבה יותר חם וכל הגופים הקטנים של המים, כל הביצות והאגמים היותר קטנים מתייבשים.
- אחר כך מופיעה שמש שלישית, וכל הנהרות מתאדים.
- אחר כך מופיעה שמש רביעית וכל האגמים הענקיים מתייבשים.
- אחר כך מופיעה שמש חמישית והאוקיינוס הגדול מתייבש.⁴
- ואחר כך [מופיעה] שמש מספר שש [ו] הר מרו, ההר העצום הזה, עולה בעשן,
- ואחר כך מופיעה שמש שביעית וכל העולם הפיסי מתפוצץ, כולל החלק הראשון של עולם הצורות. שהוא למעלה, על הר מרו, גם זה.

אז זה בקיצור נמרץ התיאור של איך העולם נחרב על ידי שואה של אש.

מהקהל: אבל אנחנו אומרים שהשמש היא השלכה מהמיינד שלנו?

המורה: הכל השלכה. מי משליך? היצורים בעולמות האחרים שיש להם ראייה. והבודהה, כמובן. יצורים מוארים.

— אז כאמור יש קאלפות שבהם העולם נחרב לא על ידי אש אלא על ידי שטפונות ומים, ובאחרות על ידי רוחות אדירות.

— יש קאלפות שבהם ההרס הוא לא שואה טוטאלית כזאת, זה **עידני הרס קטנים**. האנשים עוד שמה והם ממציאים כלי נשק והם מתחילים להרוג אחד את השני ושורפים אחד את השני, וזה אולי יותר מתאים למה שאנחנו אולי עוברים כרגע.

— כתוב שמה שהשלב השני והשלישי של עולם הצורה לעולם לא נחרבים על ידי אש, אז כנראה שהם צריכים את הצורות האחרות.

עד כאן זה עידן ההרס, והוא מורכב מתשע עשרה בינוניים.

זה היה [העידן] הראשון והשני.

⁴ ראה תיאור של הפלנטה, בשיעור 6 חלק ב' של קורס זה.

3. עידן ההיווצרות

עכשיו אמרו:

འཆགས་པའི་བསྐྱེད་པ།

Chakpay Kalpa

Chakpay Kalpa זה עידן ההיווצרות, זה איך העולם נוצר. קודם אמרנו איך הוא נהרס, עכשיו איך הוא נוצר.

འཆགས་པ་དང་པོའི་རླུང་ནས་ནི།

དུལ་བའི་སྲིད་པའི་བར་དུའོ།

chakpa dangpoy lung ne ni

nyelway sipay barduo

chakpa - זהו קיצור מ *Chakpay Kalpa* עידן ההיווצרות

Dangpo - ראשון

lung - רוח

Ne - החל מ-

nyelway sipay – חיים בגיהנום

bardu - עד ל-

עידן ההיווצרות מתחיל עם המשב הראשון של הרוח, ונמשך עד לזמן שבו מתחילים יצורים להיוולד בגיהנום.

זה עידן ההיווצרות, ובתוכו יש עשרים עידני ביניים גם.

ובראשון שביניהם יש את הקטע עם הרוח שמתחילה להסתובב בדסקית, אחר-כך זהב, מים וכך הלאה,⁵ וזה לוקח הרבה זמן. ואז יצורים ראשונים מתחילים להיוולד בעולם הזה.

היצורים הראשונים

- ובהתחלה באים היצורים הראשונים בלידת נס, בכוח הקארמה.
- הם מאד עדינים, ומאד יפים וכל הקיום שלהם הוא כזה כמו גן עדן. יש להם גוף שהוא זוהר, הוא מאיר מבפנים. הם יכולים לעוף, הם מאד עדינים.
- האדמה עצמה היא המאכל שלהם, הם פשוט מלקקים את האדמה, זה מה שהם אוכלים.
- בהדרגה בהדרגה הם מתחילים לעשות מעשים רעים,
- ואז משך החיים שלהם הולך ומתקצר, הגוף שלהם נהיה יותר ויותר גס,
- האוכל שלהם נהיה יותר ויותר גס.

זה התהליך. אבל זה לוקח הרבה זמן.

- ואומרים שהמשך של העידן הזה, של ה *Chakpay Kalpa*, הוא יותר מ- עשר בחזקת שלושים שנה (10^{30}). זה עידן ההיווצרות, כמה זמן לוקח לעולם להיווצר

⁵ ראה תיאור בשיעור 6, חלק ב'.

- גם להיירס לוקח לו הרבה זמן; בערך אותו זמן. זה תהליך מאד מאד מאד הדרגתי מבחינתנו, כבני אדם.
 - והיצורים הראשונים שבאים לשמה יש להם אורך חיים כזה, של עשר בחזקת שלושים שנה.
 - ואז משך החיים הולך ויורד עד שמונים אלף.
- אז זה סוג שני של עידן, חוץ מהעידן הבינוני.

4. עידן ההמשכיות

ועכשיו נדבר על עידן ההמשכיות:

འཇམ་པོ་འཇམ་པོ་

Nepay Kalpa

אז אימרו *Nepay Kalpa*

העידן הזה יש בתוכו עשרים עידנים בינוניים.

אז יש לנו שלושה סוגים [של עידנים]:

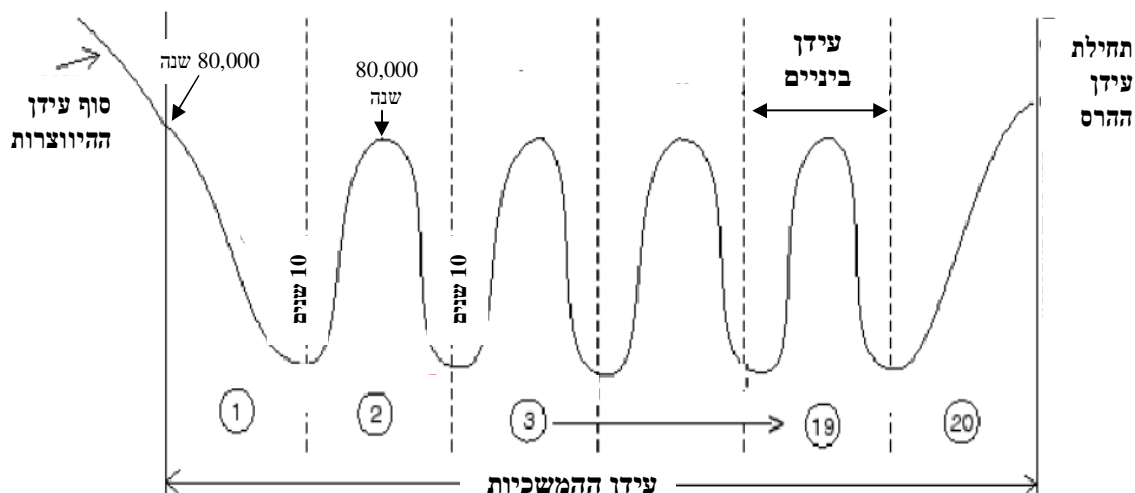
- עידן של הרס
- עידן של היווצרות
- ועידן של המשכיות

ובכל אחד מהם יש עשרים עידני ביניים.

אורך החיים של בני האדם

עכשיו, איך זה נראה? אז אני אצייר לכם איך זה נראה.

אבולוציה של תוחלת החיים

בכל עידן כזה של המשכיות אורך החיים במהלך העידן נופל משמונים אלף שנה עד עשר שנים. והאבהידהרמה קושה מתארת את התהליך הזה של ההתקצרות של חיי אדם ואיך אנשים לומדים להיות רעים. איך אנשים מתחילים לחטוא ולצבור נגעים רוחניים וכך הלאה - תיאור מאד מאד עצוב - ואת ההפרעות שזה יוצר בעולם, כשאנשים מתחילים ליצר כלי נשק, ולהרוס את העולם שלהם עצמם.

כשנוצר העולם אז זה מתחיל מאורך חיים עשר בחזקת שלושים (10^{30}) שנה, משהו כזה, וזה יורד עד שמונים אלף 8×10^4 . אז זה לא לפי סקאלה. זה [בתחילת עידן ההיווצרות] 10^{30} , זה [בסיום עידן ההיווצרות ותחילת עידן המשך] 10^4 . זה לא אותה סקאלה.

אז פה [בסוף עידן ההיווצרות, באמצע כל עידן ביניים מס' 18-2, ובתחילת עידן ההרס] זה שמונים אלף שנה. אחר כך מגיע עידן המשכיות הראשון, ואז משך החיים ממשיך לרדת משמונים אלף עד גיל עשר [בסוף כל עידן ביניים, פרט לאחרון שבהם]. אנשים מתים בגיל עשר.

איפה בכל זה אנחנו? קרובים לסיום של עידן

איפה אנחנו? [אנשים כיום מתים] בערך [בגיל] מאה. כמעט אנחנו קרובים לסיום של עידן [עידן ביניים, בתוך עידן המשכיות]. עכשיו, זה יכול לקחת הרבה זמן. אז כל מיני אנשים שמנבאים שואות - [זה] עוד לא לגמרי [כך], כי עוד לא הגענו לאורך חיים של עשר. יש מלחמות אבל עוד אין את השואה הכללית הגדולה. ייקח עוד זמן.

מהקהל: אבל לפני מאה שנה חיו רק עד גיל שלושים, ארבעים.

המורה: מבחינת התיאורים האלה זה אותו סדר גודל. מה שיש לנו עכשיו, לפי התיאורים האלה, זה כאילו קפיצה קטנה, בעין בלתי מזוינת לא ייראו אותה, אם את מסתכלת על הפרספקטיבה הגדולה. זה חסר משמעות. לעומת זה הנגעים הרוחניים לא פוחתים, להיפך, מתגברים, ואנשים כן ממציאים כלי נשק וכך הלאה. אנחנו די קרובים. זה יכול להיות שיהיה לנו כמה מאות, או אפילו אלפי שנים של אורך חיים יותר גדול. זה לא משמעותי אלפי שנים בקני מידה האלה. לא משמעותי בכלל.

רואים למשל שגיל הפרייון הולך ויורד, נכון? [את] זה אנחנו יודעים. בתחילת המאה העשרים אצל נערות זה היה אולי [בגיל] שבע עשרה – שמונה עשרה. היום זה [בגיל] עשר - אחת עשרה. אנחנו כן רואים שזה משתנה, אפילו במאה השנים האחרונות. זה אינדיקציה לירידה הזאת.

המעבר מעידן ביניים אחד למשנהו

מה שקורה זה שאנשים מתחילים להמציא כלי נשק והולכים והורסים את העולם, והורסים אחד את השני. יש כמה יצורים ששורדים את התהליך הזה, את השואות האלה שאנשים גורמים, וכשהם חוזרים מהמלחמה הם מוצאים את כולם מתים, ואז יש שם תיאורים מאד נוגעים ללב איך הם באים ומנחמים אחד את השני, אלה ששרדו את השואה הנוראית, ומחליטים להפסיק את המעשים הרעים. הם מחליטים לעלות על דרך הישר.

ואז החיים מתחילים שוב להתארך ויש תהליך התארכות די מהיר יחסית לאורך העידן [1] זה מגיע די מהר לקו הזה של השמונים אלף ושוב נופל לעשר, בעידן הבא, [1] חוזר חלילה. וכאלה יש כמה, עד שמגיע עידן ההרס.

יש הרבה שאלות לשאול פה ואין יותר מידי פרטים באבהדהרמה קושה על זה. אז אין כל כך ממי לקבל תשובות. ושוב, צריך לזכור שמרבית הספרים שהיו קיימים לפני [מאסטר] וסובנדהו כבר אבדו בזמנו.

אז אנחנו, כאמור, בתקופה של מאה שנים בערך של אורך חיים. ואנחנו בתוך אחד העידנים של [עידן] המשכיות, שבתוכו יש עשרים עידנים בינוניים. [ב]איזה מהם בדיוק - אנחנו לא יודעים, לא כתוב שם⁶. אבל זה ייקח כמה ביליונים שנה.

⁶ באבהדהרמה קושה

5. העידן הגדול

אז פה אנחנו מדברים על העידן הגדול שנקרא:

བསྐལ་པ་ཚེན་པོ།

Kalpa Chenpo

אמרו *Kalpa Chenpo*.

ה**אבהידהרמה קושה** כתובה בצורה קריפטית⁷. דרך אחת לקרוא: יש

- עידן היווצרות,
- עידן הרס,
- באמצע יש עידני המשכיות, כמה יש עידני המשכיות? לפי הגרסה הזאת – שמונים.
- בכל אחד מהם יש עשרים עידנים בינוניים.

ו**העידן הגדול זה כל הדבר הזה, הכל יחד: [עידן ה]היווצרות, המשכיות, הרס. זה עידן גדול. אתם יכולים לראות שזה מאד מאד ארוך. ביחד, ה- *Kalpa Chenpo* אומרים שהוא נמשך עשר בחזקת שישים שנה בערך (10^{60}).**

וחוזר חלילה.

קהל: וגם הגדולים חוזרים על עצמם?

המורה: כן, כן בוודאי, יש כל הזמן קיום, יש כל הזמן פלנטות מאוישות, יש כל הזמן יצורים והם כל הזמן סובלים. יש לנו עבודה. הרבה עבודה.⁸

כמה זמן לוקח להגיע להארה?

למה כל זה חשוב? אני חושבת שזה חשוב בגלל שאותנו מעניינת הדרך להארה. נכון?

הנה מה כתוב בכתובים:

אדם החליט שהוא רוצה לעלות על הדרך להארה, שהוא רוצה לתרגל ולשמור נדרים ולטהר את המיינד שלו ולעלות על דרך הבודהיסטווה, שזה [אומר שהוא] כבר עלה על דרך הצבירה, נכון? הוא החליט עכשיו לטהר.

כמה זמן ייקח לו עד שהוא יהיה בודהה, אם הוא לא ייכנס לטנטרה?

הנה מה כתוב:

དེ་བྱངས་མིན་གསུམ་ལ་སངས་རྒྱལ།

de drangme sum la sanggye

drangme - אינסופי

sum - שלוש

Sanggye - בודהה

בודהה מופיע כתוצאה מצבירת החסד והחוכמה במשך תקופה של **שלושה עידנים אינסופיים**, והכוונה לשלושה עידנים גדולים.

שלושה עידנים גדולים. שלושה עידנים גדולים!

⁷ כלומר: סתומה למדי.

⁸ לטהר את כל הסבל הזה.

זה התיאור, [את] זה הבודה אומר.

מהקהל: ואם הוא ייכנס לטנטרה?

המורה: במהלך חיים אחד, במקרה הטוב. אם לא – מקסימום שש עשרה גלגולים. לא עידנים. והם יהיו כולם טובים.

אז מה, אתם בעד או נגד טנטרה?

אנשים שואלים: למה את לא גובה כסף בעד שיעורי דהרמה? ואני אומרת: כמה אני אגבה בעד זה? כי אין לזה מחיר.

למה אנשים מתקלקלים?

רזיה שואלת שאלה מאד טובה. למה אנשים מתחילים להתקלקל? למה, אם הם באים כאלה עדינים ויפים וחיים עשר בחזקת שלושים שנה ורק מלקקים את האדמה ואוהבים אחד את השני, והם ככה כמו גחליליות זוהרים, למה הם מתחילים להתקלקל?

כי הם עוד לא חיסלו את הזרעים של הסבל. הם עוד לא ראו ריקות ולא עבדו עם זה כדי לחסל את הזרעים של להיוולד בסמסרה. ואז יש להם הרפיה, הם באים ממקום טוב, והם נופלים, כי הזרעים האלה מבשילים.

החוק הרביעי של קארמה אומר שקארמה שלא טיהרנו היא לעולם לא תיעלם מעצמה עד שלא נטהר אותה. וזה יכול לקחת עידנים.⁹ ומה שנפלא זה, שעצם זה שאתם מתרגלים טנטרה היטב - אם אתם שוברים [נדרים] שמה, זה לא טוב - מטהר אותה ואפשר לטהר גם כמו שלימדנו אתכם בקורסים.

אם לא ניזהר אנו עלולים למחוק חסד שצברנו במשך עידנים ארוכים

אלו מאיתנו שנוטים לכעוס - וזה כולל אותי - רגע אחד של כעס כלפי בודהיסטווה (ואתם לא יודעים מי בודהיסטווה) מוחק את כל החסד שצברתם בכל העידנים הגדולים והקטנים כאחד. עזרתם וטיפלתם ותרמתם ומה לא עשיתם - רגע אחד [ש]אתם מתעצבנים, כעס גדול על בודהיסטווה - מחקתם את הכל. ואתם לא יודעים מי הוא הבודהיסטווה. לכן, אתם מתרגזים נורא על מישהו ואתם לא יודעים בכלל מי הוא, ויכול להיות שזרקתם את עצמכם עוד פעם.

וכל הדברים האלה שאני אומרת, שכתוב ככה, לכל זה יש מיפוי בערוצים שלנו, ו[על] זה נדבר בסדנת יוגה¹⁰. איך יודעים את הדבר הזה? מי אמר את הדבר הזה? מישהו שעשה הרבה יוגה ומדיטציה ומכיר היטב איך האנרגיות זורמות בערוצים. והוא רואה מה עושה כעס לערוצים שלנו.

6. עידן מבורך

אז יש עוד סוג אחד של עידן שנקרא:

ཀལཔ་སང་པོ་

Kalpa Sang Po

אמרו *Kalpa Sang Po*

Kalpa זה עידן

ו- *Sang Po* פה זה מבורך. עידן מבורך.

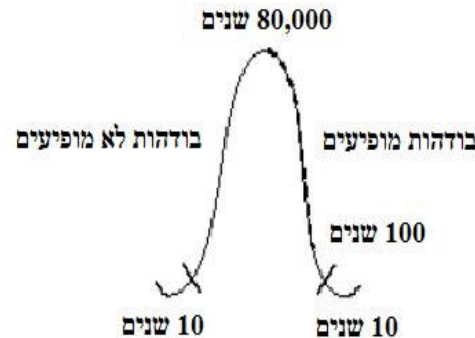
⁹ עד שתבשיל.

¹⁰ לימודי יוגת הלב הטיבטית מסבירים באופן מקיף את הקשר בין הגוף, הערוצים האנרגטיים, התודעה שלנו, והעולם אותו אנו משליכים. עוד פרטים ניתן למצוא באתר: www.heart-yoga.org.il

מה זה עידן מבורך? זה עידן שבו הבודה מופיע.

מתי מופיעים הבודות?

אז יש לנו את הקטע הזה של אורך חיים שעולה מעשר שנים לשמונים אלף שנה, ואחר כך יורד, (עולה מהר ויורד לאט). הבודות מתי מופיעים? רק בקטע הזה [כאשר תוחלת החיים נמצאת בירידה], ולא עד סופו - בערך עד שאורך החיים הוא מאה שנה. בקטע שאורך החיים יורד ממאה לעשר הם כבר לא מופיעים, כי אנשים כבר לא מסוגלים לקלוט את מה שיש להם ללמד. הם לא באים כאן [בקטע שבו תוחלת החיים נמצאת בעלייה], כי כאן איכות החיים הולכת ומשתפרת, אז אין לאנשים מספיק מוטיבציה לתרגל ולצאת מסמסרה.

אז הם באים רק כשזה הולך ומתקלקל ואנשים מתחילים יותר ויותר לסבול, ואז הם אולי יפתחו לשמוע Teaching רוחני. ואז רק מופיעים הבודות.

מהקהל: בעידן ההמשכיות יש כל הזמן עידנים מבורכים?

המורה: לא כולם מבורכים. זאת אומרת לא מובטח שהקטע הזה [שבו תוחלת החיים יורדת] יופיעו בו בודות, אבל אם הם מופיעים, זה יהיה רק בקטע הזה.

קהל: זאת אומרת שעכשיו אין לנו בודה פה?

היה בודה לפני אלפיים חמש מאות שנה, שזה עדיין העידן שאנשים חיים בערך מאה שנים. נכון? זה עוד יימשך.¹¹

מהקהל: המיעוט שבמיעוט [חי] מאה שנים.

המורה: לא מדובר על בדיוק מאה, [מדובר על] סדר גודל [של מאה]. אנחנו נמצאים שם עכשיו.

עידן של 1000 בודות.

אומרים שבעידן שלנו, שבו אנחנו חיים, יופיעו אלף בודות.¹² **בודה שאקיימוני** היה מספר ארבע. והבודה הבא הוא **מאייטריה**, שהוא בודהיסטוה ברמה עשר, שהוא עכשיו יושב לו בגן עדן של הבודהיסטוה - והוא יהיה הבודה הבא שיופיע. זה יהיה עוד המון זמן, זה לא יהיה בדורנו.

מהקהל: בעידן את מתכוונת עידן גדול?

המורה: אז זאת שאלה טובה, כי זה לא כתוב. כתוב לי פה במפורש [ש]לא ברור על איזה עידן מדובר כשמדברים על אלף בודות, אבל [מדובר על] העידן שלנו. לא יודעים אם זה הבינוני או ההמשכיות, או ה

¹¹ המדובר בגישה הסטורית. זה שונה בהבנה הטנטרית.

¹² בטנטרה של הקלצ'קרה מדובר על 1002 בודות שיופיעו בעידן מבורך זה.

.... [אבל מדובר על] התקופה הזאת שבה אורך החיים הולך ומתקצר משמונים אלף לעשר, זה [כש]העולם הולך ומתנוון. הולך ופוחת הדור.
מהקהל: לא, אלף בודהות צריכים להופיע...
[ייקח] המון זמן עד שיבואו אלף בודהות, המון זמן [אפילו] עד שיבוא הבודהה הבא.

וכמה מתוכם ילמדו טנטרה?

מתוך האלף אומרים שרק ארבעה מתוכם ילמדו טנטרה. ובודהה שאקיימוני לימד טנטרה.
הוא הופיע [כ]וואג'רדהרה¹³ ואז הוא לימד טנטרה.

הסדרי גודל האלה וכל תיאורי הגיהנום וכל הלאה, צריכים קצת להכניס יראה בליבנו, להמחיש לנו עד כמה נדיר ובלתי אפשרי, כמעט בלתי סביר, מה שיש לנו כרגע.

זו הזדמנות. שלא נפספס אותה. אז זו הכוונה בכל התיאורים האלה, זה למה ראוי להקדיש להם זמן.

חמישה סוגים של ניוון

אז יש כאן תיאור של חמישה סוגים של ניוון שקורים באותו זמן, שהחיים הולכים ומתנוונים:

1. זה שהחיים הופכים להיות מאד שבריריים: יש הרבה מחלות, הרבה דרכים למות. יש לנו איידס, יש לנו סרטן, יש לנו כל מיני צרות צרורות שאנשים מתים בהמונים. אז המציאו אנטיביוטיקה, אז בא איידס; בא סרטן במימדים שלא היו קודם.
מהקהל: לב, מחלות לב.
אנחנו מדברים במונחים של עידנים, לא במונחים של כמה מאות שנים.
אז הניוון הראשון זה שיש הרבה מחלות ויש הרבה דרכים למות. בעוד שבתחילת העידן יש פחות מוות מאשר לידה, עכשיו יש להפך.
2. הסוג השני של ניוון זה שיש יותר ויותר לא רק מחלות פיסיות, אלא גם יותר ויותר נגעים רוחניים; אנשים יותר כעוסים, פחות סבלניים, יותר קנאים, יותר גאוותנים, יותר משתוקקים, יותר שונאים, יותר קמצנים. יש יותר ויותר מזה. אפילו אנשים שהם נזירים, הם פחות שומרים על המוסר. זה תופעה של ניוון.
3. הניוון השלישי שקורה זה שהגוף שלנו מתחיל להיות פגום: כל מיני פגמים גופניים; צורה לא טובה, גולדים אנשים עם מומים. זה ניוון שלישי.
4. ניוון רביעי שקורה זה שהיבולים מאבדים את היכולת שלהם להזין: הויטמינים יורדים, הערך התזונתי של יבולים הולך ויורד. וזה כתוב באבידהרמה קושה, לפני הכימיקלים שמרססים.
5. הניוון החמישי זה שהשקפת העולם מתנוונת, של האנשים: אנשים פחות ופחות מבינים את המציאות שלהם, יש להם פחות ופחות עניין בלהיות טובים ולשמור על נדרים. וזה מתפשט, השקפת העולם החומרנית או השגויה הולכת ומתפשטת. ויש יותר ויותר אנשים ששוכחים את הדרך הרוחנית או לא מעוניינים בה.

¹³ וג'רדהרה – נושא היהלום.

וגם הדהרמה בעולם הולכת ונעלמת

אז מכל הסימנים ברור שאנחנו שמה. תוחלת החיים הולכת ויורדת, כלי הנשק הולכים ומתרבים. למזלנו גם הבודה הופיע ונתן לנו דהרמה, אז הוא נתן לנו דרך לצאת משמה, באותו זמן. במקומות אחרים, בקורס שש¹⁴, אם תלמדו, אז תראו שבמקביל גם דהרמה הולכת ונעלמת מן העולם. וכשהדהרמה הולכת ודועכת, זה גם הולך בהדרגה. קודם זה דועך בלב של אנשים. עדיין יש ספרים, אבל אנשים כבר לא כל כך מבינים אותם ולא מיישמים אותם בחייהם. הם יכולים ללכת ולדקלם תפילות אבל הם לא דווקא חיים בהתאם לדהרמה. בתקופת הבודה אנשים שמעו אותו אומר דברים וזכרו פרפקט, משמיעה אחת, לא לקחו רשימות אפילו. הבודה רק אמר את ארבע האמיתות ארבע פעמים, והאנשים שהקשיבו לו הגיעו להארה. אנחנו בדור של ניוון ואנחנו צריכים הרבה Teaching. אנחנו צריכים שמונה עשרה קורסים להכין אותנו לטנטרה, ועוד שמונה עשרה קורסים כדי שנקלוט את הטנטרה, וצריכים לעשות ריטריטים ארוכים.

מזלנו שיש לנו טנטרה

אז אם רוצים להגיד את השורה התחתונה, זה די עצוב התיאור הזה. וכשחושבים על כל משכי הזמן האלה העצומים, אז נהיה מאד ברור שמה שיש לנו במהלך חיים אחד זה כלום, זה הרף עין. כמה שנים אנחנו חיים? הרף עין.

אבל יש לנו טנטרה.

– אם לומדים היטב את הלאם-רים, שזה מה שאנחנו מלמדים בקורסים הפתוחים, את הדרך המדורגת להארה.
– ומתחילים בהדרגה לטהר, לשמור יומנים, לשמור נדרים, לטהר את המיינד.
– מתחילים ללמוד לעשות מדיטציה ומודטים היטב והולכים לריטריטים

התוצאה של זה, הקארמה שצוברים ככה דוחפת אותנו. היא דוחפת אותנו לצאת מסבל, לצאת מכל הסיפור הזה שתיארנו בכל הקורס הזה.

כל הקאלפות והגיהינומים וכל זה, זה לא בשביל לכתוב ספרי היסטוריה על זה. זה רק לשמוע כדי לא להיות שמה, כדי לא להגיע לשמה.

הדרך הטנטרית היא מדהימה, ורבת חסד, חמלה, אומץ והתמסרות

הדרך הטנטרית היא מדהימה, היא קסומה, היא נפלאה - היא לא קלה. היא דורשת הרבה אומץ והרבה חוזק. בגלל שהיא כל כך מהירה – הטיהור הקארמי קורה מהר גם כן.

**הדרך הזו היא הדרך הקצרה והיא המשחררת ביותר מסבל.
אם מישהו מסוגל לעלות עליה,
ויש לו את האומץ ואת המחויבות לעשות אותה,
אם אתה יכול, או אם את יכולה,
זה הדבר הכי טוב שאפשר לעשות למען כל אדם שאתם אוהבים.
זה להוציא אותם מכל צורה של סבל.**

¹⁴ את קורס מספר שש, "הסוטר של להב היהלום", ניתן למצוא בלינק באתרנו: <http://www.heart-dharma.org.il/files/C6.htm>

אז אפשר לעשות את זה בדרך הבודהיסטויה - שלוש קאלפות גדולות¹⁵ ולטהר ככה. ובדרך הטנטרית זה הולך מהר. הטנטריקה צריך כל הזמן לבחור את הדרך היותר גבוהה.

וכשאתה בוחר, רוב האנשים שלא מבינים את המוסריות הגבוהה יותר, ישפטו אותך. ואתה צריך להבין מה שאתה עושה, ולהיות עם חמלה כל כך גדולה, שאתה מוכן לעמוד שם לבד, באומץ. זאת הדרך, והיא כזאת.

ואם אתם נמשכים לשמה ולבכם אומר לכם שהגיע הזמן - אל תהססו, כי אם אתם מהססים תיפלו אחורה. יבוא זה להגיד לכם [כך], וזה להגיד לכם [אחרת], ואתם תישארו מאחור. אם אתם שומעים את הקול בלב – תלכו, כי לא במקרה אתם שומעים את הקול בלב. רוב האנשים לא שומעים את הקריאה הזאת.

ויש לנו, לכולנו, ספקות. כולנו, עד שלא נגיע די רחוק בדרך נהיה נגועים בספקות. כמה רחוק? עד לדרך הראיה. **עד לדרך הראיה לכל אחד מאיתנו יש ספקות ברמה כזאת או אחרת.**

אז מה עושים עם הספקות? הרבה חמלה כלפי היצורים, הרבה חסד לצבור.

הקארמה של להיות טובים לאחרים צוברת חסד, ומתחילים לבוא מורים, והמורים מתחילים להחזיק לנו את היד. אז איפה שאנחנו חלשים, ואין לנו בטחון, ויש לנו ספקות - אם בא מורה ויש לנו את הקארמה להפתח למורה ולתת בו אמון - אז הם ייקחו אותנו ביד. **כי זה הבודהה מופיע אלינו בדמות המורה, והמורה לוקח אותנו לשמה.**

להצלחת הדרך צריך מורה ודרושה התמסרות למורה

עכשיו רק פתחתי ספר שאיזה חכם הודי כתב אותו. הוא אומר: "אתם רוצים לבוא להארה, אתם יודעים לאן ללכת? אין לכם לא מפה ולא מדריך." וזה כמו [ש]אתם הולכים לארץ לא נודעת, אתם באים פעם ראשונה ל"טימבוקטו". אז אולי מישוהו שמה יצר מפה, אם אין מפה - יש זקני השבט שיודעים להדריך אתכם. משהו.

פה אתם אפילו לא יודעים מה לשאול! אתם אפילו לא יודעים לאן אתם רוצים ללכת. אין מפה בכלל. **אתם הולכים לשטח לגמרי לא נודע.** אין לנו מושג לאיזה כיוון לפנות. כי אם היינו יודעים כבר היינו שמה, נכון? אתם מוכרחים מדריך שהלך כברת דרך לפניכם ויכול לקחת אתכם. **אתם מוכרחים מדריך.**

אז החוכמה היא להתמסר ולתת אמון בכזה אדם, וזו חוכמה מאד גדולה.

אנשים אומרים: "אני לא... אני עצמאי". **צריך אומץ גדול כדי להתמסר - לאדם המתאים, כמובן.** הרבה חסד צריך לעשות כדי שנהיה מסוגלים לעשות את זה. אחרת אנחנו נתקומם ברגע שהם יגידו משהו לא נוח, והם יגידו לעשות דברים לא נוחים! **למה? כי מה שנוח כבר עשינו, והנה אנחנו כאן.**

והדרך היא פתלתלה. יהיו מהמורות שלא צפיתם. אז

מה מביא אדם להתמסרות ולאמונה כזאת במורה? הרבה חסד.

לעשות הרבה חסד. תהיו טובים.

**הסוף טוב, הסוף הוא נפלא, הסוף הוא מדהים.
אפילו שמץ של השמץ של הטעם של הסוף הוא מדהים
יותר מכל הנאה סמטרית שיש.**

רק חמלה תביא אותנו לשמה, הבנה של הסבל.

¹⁵ עידנים גדולים.

ואין דבר יותר ראוי לעשות עם החיים האלו...

הקורס הזה בא, בין השאר, להמחיש עד כמה הסבל הוא עצום בסמסרה, ואם לא נעשה כלום זה לאן שניפול. אז כל עוד יש לי חיי אנוש, ושכל, ומורים, וכך הלאה, למה לא לעשות את זה עכשיו?

וזה הכול בא לתת לנו כח לעשות את הדרך המדהימה הזאת,
והיא הדבר המלהיב ביותר שאפשר לעשות עם החיים האלה. אין דבר יותר נפלא.
מה עוד תעשו? עוד טיול לחוץ לארץ, ואחר כך ליפול?
מה עוד תעשו עם החיים האלה?

אני לא יודעת אם אני יכולה להגיד את זה יותר חזק.

אז זה הכול ☺

(מנדלה)

(הקדשה)